

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลาง
รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อแก้ไขหรือเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายในบางกรณี
พ.ศ. ๒๕๕๙

ตามที่กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ประกอบกับระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ
ได้บัญญัติให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใดมีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลางในรายการใด
ที่นอกเหนือจากรายการที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบนั้นแล้ว ให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณโดยให้แสดง
รายละเอียดงบประมาณรายจ่ายงบกลางที่จะขอไปใช้ในแผนงานหรือโครงการนั้น เพื่อให้การขอใช้
งบประมาณรายจ่ายงบกลางเป็นไปอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ คณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงมีมติ
เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ และคณะรัฐมนตรีมีมติในวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๗ และวันที่ ๑๒
พฤษภาคม ๒๕๕๘ กำหนดแนวทางปฏิบัติกรณีการขออนุมัติใช้เงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย
เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น และกำหนดแนวทางการเสนอเรื่องงบประมาณต่อคณะรัฐมนตรี ตามลำดับ
สำหรับแนวทางการอนุมัติและการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการในการใช้งบกลางนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา
ได้เคยวินิจฉัยเป็นแนวทางไว้แล้วว่า การที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ใช้งบกลางเพื่อชดเชยเยียวยา
ตามหลักมนุษยธรรมให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ปัญหาภัยพิบัติ หรือเพื่อแก้ไข
ปัญหาต่าง ๆ เป็นเรื่องทางนโยบายที่อยู่ในอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบได้
ส่วนจะดำเนินการจ่ายในอัตรา หลักเกณฑ์ และวิธีการ ใด ๆ นั้น เป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณา
กำหนดได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงความเป็นธรรม ตลอดจนความพร้อมด้านงบประมาณของรัฐ
ซึ่งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นการสอดคล้องในแนวทางเดียวกับศาลปกครองสูงสุด
ที่วินิจฉัยไว้ว่าการที่คณะรัฐมนตรีจะดำเนินการเยียวยาผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายในเหตุการณ์ใด
หรือไม่ เพียงใด เป็นกิจการในทางรัฐประศาสน์หรือเป็นการกระทำในทางการเมืองที่ไม่อยู่ในอำนาจ
พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งของศาลปกครอง

แม้คณะรัฐมนตรีซึ่งมีหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินตามที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้จะมีอำนาจ
ในการอนุมัติและบริหารการใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉิน
หรือจำเป็นได้ตามแนวทางและคำวินิจฉัยข้างต้นก็ตาม แต่เพื่อให้การพิจารณาดำเนินการใช้จ่ายเงินดังกล่าว
เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
และแผนการปฏิรูปประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเป็นการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด
จึงสมควรกำหนดให้มีหลักเกณฑ์และวิธีการในการขออนุมัติ รวมทั้งการขอใช้เงินงบประมาณรายจ่ายงบกลาง
รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อแก้ไขหรือเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายในบางกรณี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อแก้ไขหรือเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายในบางกรณี พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ เมื่อมีกรณีในส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐมีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อการแก้ไขหรือเยียวยาตามหลักมนุษยธรรมในความเดือดร้อนเสียหายทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประชาชนหรือของผู้ประสบภัยอันเป็นสาธารณภัยไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุหรือเหตุอื่นใด ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องที่จะเสนอขออนุมัติจัดทำรายละเอียด จำนวนงบประมาณรายจ่ายงบกลาง และหลักเกณฑ์ในการใช้จ่ายที่จะขอเข้าไปใช้ในแผนงาน ผลผลิต โครงการ หรือรายการใด รวมทั้งเหตุผลและความจำเป็น เสนอต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดให้ความเห็นชอบ

(๒) ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องตาม (๑) ส่งเรื่องให้กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจสำหรับกรณีที่มีการเบิกจ่ายผ่านทางสถาบันการเงินที่เป็นรัฐวิสาหกิจ เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาสั่งการของรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลหน่วยงานนั้น

การขอใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลางในลักษณะงบดำเนินการ ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมของอัตราค่าใช้จ่าย ในกรณีเป็นงบลงทุน ให้สำนักงานงบประมาณเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมของอัตราค่าใช้จ่าย

(๓) ในกรณีที่รองนายกรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการให้นำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งสำนักงานงบประมาณเพื่อเสนอเรื่องให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาก่อนการนำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาและเห็นชอบด้วยแล้ว ให้สำนักงานงบประมาณแจ้งหน่วยงานเจ้าของเรื่องทราบและแจ้งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๔ ในการจัดทำรายละเอียดของเรื่องที่จะเสนอขออนุมัติตามข้อ ๓ (๑) อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) ชื่อหน่วยงานที่เป็นผู้เสนอขออนุมัติ และอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานนั้น ในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องที่จะเสนอขออนุมัติ

(๒) แผนงาน โครงการ หรือรายการ และระยะเวลาในการดำเนินการ

(๓) กรอบวงเงินงบประมาณ และแผนการใช้จ่ายเงิน
(๔) คุณสมบัติหรือคุณลักษณะของผู้ที่จะได้รับการช่วยเหลือเยียวยา
(๕) วิธีในการดำเนินการ ซึ่งให้กระทำได้โดยวิธีการเบิกจ่ายตรงจากงบประมาณรายจ่าย
งบกลาง หรือวิธีการโอนเงินผ่านทางองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐหรือสถาบันการเงินที่เป็นรัฐวิสาหกิจ
หรือสถาบันการเงินเฉพาะกิจ หรือค้ำเงินที่องค์กร หน่วยงานของรัฐ หรือสถาบันการเงินดังกล่าว
สำรองจ่ายไปก่อน

ในการกำหนดตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) ต้องคำนึงถึงหลักความเป็นธรรม ความเท่าเทียม
และต้องรักษาไว้ซึ่งวินัยการเงินการคลังของรัฐ

ข้อ ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี